1860. **N°. 18.**

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

VRIJDAG 10 FEBRUARIJ.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar, en afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 9 Februarij.

Gisteren middag ten 12 ure had in de groote gehoorzaal van het akademiegebouw de pleglige overdragt van het rectoraat plaats. De aftredende rector, de hoogleeraar A. E. Simon Thomas, sprak bij die gelegenheid over de ervaring als een noodzakelijk vereischte voor den geneesheer (*de experientia medico per quam necessaria*) en liet op deze rede het verhaal van de lotgevallen der hoogeschool gedurende het afgeloopen akademiejaar volgen. In dit tweede gedeelte bragt de spreker o. a. eene waardige hulde aan de nagedachtenis der hoogleeraren van Assen en Kist en deed hij eene waarschuwende stem hooren ten opzigte van het akademisch ziekenhuis, dat tot groot nadeel van het onderwijs nog voortdurend in den zelfden onvoldoenden staat verkeerde. — Als rector voor het nieuw begonnen jaar is opgetreden de hoogleeraar J. de Wal en als secretaris de hoogleeraar S. Vissering. — De lijst der thans aan deze hoogeschool uitgeschreven prijsvragen wordt achter medegedeeld.

— Men mag, naar wij uit goede bron vernemen, verwachten, dat hier, bij het vertrek der rijdende artillerie, cavalerie in garnizoen zal komen.

— Blijkens achterstaande advertentie zal de hier gevestigde rederijkerskamer *Vondel* den 16[den] dezer maand weder eene vergadering met dames houden. Naar wij vernemen bevat het programma eene reeks van losse stukken onzer voornaamste dichters, die bij eene goede voordragt den leden en verderen genoodigden eenen aangenamen avond belooft.

— Vergelijkende Staat van de zuivere opbrengst der opcenten en eigene middelen, ten behoeve der gemeente Leyden geheven, gedurende de maanden Januarij 1859 en 1860.

	1859.	1860.
Geslagt (bij opcenten en invoer)	f 1675.53	f 1729.18.
[illegible]	[illegible]	5427.67½.
Buitenl. gedistilleerd (idem)	- 55.86	- 260.77½.
Likeuren (idem)	- 16.48½	- »
Gemaal (eigen middel)	- 4104.30	- 4960.36½.
Wijn, Fruit- en Kunstwijn (idem)	- 1439.92½	- 2111.70.
Turf (idem)	- 280.05	- 287.59½.
Steenkolen (idem)	- 1103.37½	- 195.05.
Brandhout (idem)	- 145.15	- 301.10.
	f13225.84	f15073.44

— In Januarij zijn op den Holl. spoorweg vervoerd 80,603 personen en is ontvangen f 75,605.24; op den Rijnspoorweg is van reizigers en goederen ontvangen f 126,998.

— Eergisteren heeft te Rotterdam d[r]. N. W. P. Rauwenhoff, benoemd tot lector in de kruidkunde aan de geneeskundige school aldaar, deze betrekking aanvaard met het houden eener rede over *het nut der wetenschap, en wel bepaaldelijk der kruidkunde, en hare toepassing.*

— Maandag ll. had onder de gemeente Puttershoek een droevig ongeluk plaats. Een herder had een aanzienlijk getal schapen des morgens in den zoogenaamden Koningspolder of plaat gedreven, ten einde daarop te weiden. Door den hoogen waterstand en hevigen wind brak de dam van den polder door. De herder, dit vernemende en zijne kudde willende redden, kwam, met 77 schapen, in het hevig instroomend water om het leven.

— Gisteren is er te Amsterdam eene algemeene vergadering van deelhebbers der Ned. Rijnspoorweg-maatschappij gehouden, waarbij 99 aandeelhouders tegenwoordig waren. Aan de goedkeuring der deelhebbers werd voorgelegd het gesloten exploitatie-contract voor den ontworpen spoorweg van Gouda naar 's Gravenhage en Scheveningen. Met algemeene stemmen werd dit contract in alle opzigten goedgekeurd.

— Te Amsterdam heeft een winkelier, op den Zeedijk woonachtig, zijne vrouw zoodanig mishandeld, dat zij spoedig daarop aan de gevolgen is overleden. Hij heeft vijf nog zeer jonge kinderen.

— Te Harlingen is op den 6[den] dezer bij een hevig onweder de bliksem in den toren van de groote kerk geslagen. Den daardoor veroorzaakten brand is men gelukkig spoedig meester geworden.

— Te Meppel is Maandag ll. een der knechts op den runmolen aldaar, Hellendoorn genaamd, bij het afnemen der zeilen van een der wieken, door eenen rukwind van de stelling afgeslingerd en in eene sloot geworpen. De man, echtgenoot en vader van drie kinderen, heeft dezen val slechts korten tijd overleefd.

— Uit Hardenberg meldt men dat op den 5[den] dezer in het naburige Wilsum (Bentheim) is overleden de wel-eerw. heer W. F. Visch, in den ouderdom van 86 jaren. Gedurende 66 jaar had deze predikant zijne gemeente het evangelie verkondigd, en niettegenstaande hij de laatste jaren het gemis van [illegible]n gezigt had te betreuren, heeft hij de dienst tot nu toe goed waargenomen; zelfs waren de gemeenteleden met zijne predikatiën, die hij improviseerde, even als vroeger gesticht.

's GRAVENHAGE, 9 Februarij.

Z. M. heeft benoemd tot ridder der orde van den Nederl. Leeuw den heer [illegible] de Frézals, laatst 1ste secretaris van het Fransche gezantschap alhier.

— Tot burgemeesters zijn benoemd: te Hardenberg (stad) de heer mr. [illegible] van Hulst Wz., en te Hardenberg (ambt) de heer H. N. van Royen.

— Z. M. de koning heeft gisteren middag in een bijzonder gehoor ontvangen [illegible]n graaf de Sartiges, nieuw benoemd minister van Z. M. den keizer der [illegible]anschen bij het Nederl. hof, die zijne geloofsbrieven heeft overhandigd.

— HH. KK. HH. prins en prinses Frederik en prinses Marie zullen in [illegible] begin der volgende week naar Groot-Brittannië vertrekken.

— Gedep. staten dezer provincie hebben, op zijn verzoek, eervol ontslag [illegible] den heer F. L. l'Honoré, als chef der 2e afd. bij het prov. [illegible] Z. M. heeft genoemden heer benoemd tot ridder der orde van de [illegible]enkroon.

— Het gemeentebestuur had onlangs van Z. E. den minister van oorlog [illegible]e uitnoodiging ontvangen tot vergrooting der Oranje-Kazerne alhier. Om[illegible] dit punt is door den gemeenteraad, ingevolge advies van Burgemeester [illegible] Wethouders, besloten aan Z. E. te kennen te geven, dat het gemeentebestuur, hangende de beslissing omtrent het steeds bestaande verschil van [illegible]voelen over de vraag, of het rijk, dan wel de gemeenten in de behoeften [illegible] kazernering behooren te voorzien, geene vrijheid vindt, om, ten koste [illegible] gemeente, tot vergrooting van de Oranje-Kazerne te doen overgaan.

— Naar men verneemt heeft de collecte, die op Zondag ll. in de r. k. [illegible] alhier ten behoeve van den Paus is gehouden, ongeveer f 10,000 [illegible].

[illegible] Staten-Generaal.

Zitting van Woensdag 8 Februarij.

Aan de orde was de voortzetting der beraadslaging over het wets-ontwerp betreffende de Noorder- en Zuiderspoorwegen. De minister van binnenl. zaken voerde thans het eerst het woord, en bragt de geopperde bezwaren achtereenvolgens ter sprake: 1°. de voorafgaande behandeling eener wet van beginselen zou tot geen gewenscht einde geleid hebben; de strijd zou even hevig geweest zijn als over het aanhangige voorstel. 2°. Het niet hooren van den raad van state was, geloofde hij, in deze niet in strijd met de grondwet. 3°. De vereeniging der beide ontwerpen was het gevolg eener in Julij door de tweede kamer aangenomen motie van orde. 4°. Deskundigen hadden hem verzekerd dat de tijd van 6 jaren voldoende was voor de afdoening der werken. 5°. Het beweren, dat de omvang van het werk te groot was, werd zelfs tegengesproken door hen die meenden dat de noorderlijn te karig was behandeld. 6°. Wat de kosten betrof, deze waren met juistheid en naar gelijken maatstaf berekend; vooral de begrooting van den bruggenbouw was met naauwkeurigheid opgemaakt. 7°. Bij de rigting der lijnen had de regering alles aangewend om het algemeen, niet het plaatselijk belang te bevorderen en zoo veel mogelijk aan de wenschen van allen te voldoen. Hij eindigde met de opmerking dat bij eene afstemming der wet de strijd niet zou ophouden. Latere ontwerpen zouden eenen gelijken strijd uitlokken. De minister van financiën behandelde daarna de financiële zijde van het ontwerp. Geen goedkooper plan was er, volgens hem, uit te denken en het was niet ongunstiger dan andere, die door sommigen zijn medegedeeld. Men moest ook in aanmerking nemen dat de onkosten door den staat te maken niet in eens gevorderd werden, maar over 50 jaren konden verdeeld worden. Na hem bragt ook nog de minister van oorlog het een en ander in het midden met betrekking tot de defensie. Vervolgens hebben nog eenige leden het woord gevoerd en toen men daarop de beraadslagingen sloot en tot stemming overging, werd het ontwerp met 20 tegen 17 stemmen **verworpen.**

Tegen hebben gestemd de hh. van Ryckevorssel, van Goltstein van Oldenaller, Huydecoper van Maarsseveen, van Aylva van Pallandt, Bosch van Drakestein, van Swinderen, Rijsterborgh, van Andringa de Kempenaer, Taets van Amerongen, van der Oudermeulen, van Nispen van Pannerden, Borski, Cost Jordens, Hartsen, van Beeck Vollenhoven, Hartevelt, van Weel, van Wessem, van Eysinga en de Voorzitter.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 7 Februarij.

De beraadslagingen in de beide huizen van het parlement hebben thans over de staatkundige quaestiën, die aan de orde zijn, eenig licht verspreid.

In het lagerhuis is de zaak van Midden-Italië ter sprake gebragt door den heer Hamilton; naar aanleiding waarvan lord Russell het volgende mededeelde: Engeland heeft aan Frankrijk vier punten voorgeslagen. Ten eerste zouden noch Oostenrijk noch Frankrijk in Italië tusschen beide komen, tenzij de andere mogendheden daartoe hare toestemming gaven. Ten tweede zouden na de oplossing van het Italiaansche vraagstuk de Fransche troepen Rome en het overige van Italië ontruimen. Ten derde zou er geene tusschenkomst ten behoeve van Venetië plaats hebben. Ten vierde zou Sardinië zich onthouden van troepen naar Midden-Italië te zenden, tot dat de uitslag van de nieuwe stemming der bevolking zou bekend zijn; in geval de bevolking zich wederom voor de vereeniging met Sardinië verklaarde, dan zou het vrijheid hebben om troepen derwaarts te zenden. De drie eerste van deze voorstellen waren door Frankrijk aangenomen met eenige wijzigingen betreffende den tijd van uitvoering; maar het vierde punt was nog in overweging. Van Oostenrijk was nog geen officiëel antwoord ontvangen; maar hem was eene depêche van den Oostenrijkschen minister van buitenl. zaken, geworden, inhoudende dat hij niet in het voorstel kon bewilligen, alvorens bevelen van zijnen souverein ontvangen te hebben; dat Oostenrijk in allen gevalle den toestand, waarin Italië thans verkeerde, niet kon erkennen, maar als eene exceptionele gesteldheid beschouwde, doch dat het zich tot het verdedigen van zijn eigen grondgebied zou bepalen. De vier voorstellen waren ook aan Rusland en Pruissen medegedeeld; van Rusland was nog geen antwoord ontvangen, maar Pruissen had zijne toestemming gegeven. De onderhandelingen waren dus nog niet ten einde gebragt, maar er was grond om eene vreedzame vereffening der Italiaansche aangelegenheden te verwachten.

In het hoogerhuis heeft de heer Normanby, die eene interpellatie omtrent de inlijving van Savoye bij Frankrijk had aangekondigd, slechts een voorstel gedaan om bij adres de koningin dank te zeggen voor hare tegenkanting tegen die vereeniging, met verzoek om in dien geest werkzaam te blijven. Uit de verklaringen der regering is gebleken dat er geen verdrag tusschen Frankrijk en Sardinië, betreffende den afstand van Savoye, bestaat, maar dat er evenwel voor den oorlog van deze zaak sprake is geweest, in geval er zich bepaalde voorvallen opdeden, hetgeen echter nog niet had plaats gehad. Nadat nog een aantal leden het woord hadden gevoerd heeft de heer Normanby zijn voorstel ingetrokken.

Men verzekert dat er, na afloop der bovenbedoelde zitting van het parlement, berigt is ontvangen dat Oostenrijk de voorstellen betreffende Italië verwerpt.

— De prins van Oranje heeft het tuighuis te Woolwich en het hospitaal te Greenwich bezocht, en Zondag ll. de godsdienstoefening in de Hollandsche kerk, onder het gehoor van ds. Gehle, bijgewoond.

— Men hoort thans hier te lande algemeen de klagt uiten dat er vele slechte ankers en kettingkettingen voor de handelsscheepvaart worden vervaardigd, en men zoekt daarin de oorzaak van verscheidene schipbreuken, welke in den laatsten tijd voorgevallen zijn. Het lagerhuis heeft thans met goedvinden van de regering besloten die zaak tot onderwerp van een onderzoek te maken, opdat zou blijken, of en in welke mate het kwaad werkelijk bestaat en wat daartegen te doen zou zijn.

— Volgens berigten uit de Vereenigde Staten is het huis der vertegenwoordigers nog altijd zonder voorzitter. De zittingen, onder de leiding van den griffier gehouden, leveren verregaande tooneelen van wanorde op.

FRANKRIJK.

PARIJS, 7 Februarij.

Een berigtgever van de *Indép. Belge* zegt van goeder hand vernomen te hebben dat eenige Fransche bisschoppen, ingevolge hun verzoek, bij den keizer ten gehoore zijn toegelaten. Zij verlangden van den keizer eenige opheldering omtrent de inzigten der regering ten opzigte van de wereldlijke magt van den Paus. Met smart hadden zij gezien, aldus drukten zij zich uit, dat de opstand in den Kerkelijken Staat had gezegevierd en dat de Paus daardoor in eene moeijelijke stelling was geraakt, die hem wel eens zou kunnen noodzaken Rome te verlaten. De keizer had daarop geantwoord dat hij de zaken zoo donker niet inzag; hij geloofde niet dat de Paus gedwongen zou worden Rome te verlaten, waar het Fransche leger niet zou ophouden voor zijne veiligheid te waken. Maar al mogt Z. H. daartoe overgaan, dan zou de zaak daardoor niet ingewikkelder worden, want, had de keizer gezegd, in dat geval zou hij de Fransche wetboeken in den Kerkelijken Staat invoeren, en aan alles, administratie, justitie, politie, enz. eene nieuwe organisatie geven. Na op die wijze aan de verlangens der bevolking voldaan en de orde en rust verzekerd te hebben, zou hij den Paus uitnoodigen naar Rome terug te keeren, alwaar hij dan volkomen in veiligheid zou zijn en niet meer te worstelen zou hebben met de moeijelijkheden, die het hem thans zoo lastig maken. Zoo de Paus dan nog weigerde zijnen zetel, omringd door instellingen overeenkomstig den geest der eeuw en de vurige begeerte des volks, te beklimmen, dan zou de keizer in nader overleg met de groote mogendheden van Europa treden. Wat het antwoord der bisschoppen is geweest, kon de berigtgever niet mededeelen.

— De *Constitutionnel* had dezer dagen eenen herderlijken brief medegedeeld van mgr. Rousseau, voormalig bisschop van Orleans, tegen de wereldlijke magt van den Paus. De tegenwoordige bisschop van Orleans geeft daarop een uitvoerig antwoord, en zegt dat dit stuk niet in rekening mag gebragt worden, aangezien de heer Rousseau een man was van een middelmatig verstand en van een middelmatig karakter en dikwijls tot ongerijmdheden oversloeg. Dit oordeel van eenen bisschop over eenen bisschop trekt zeer de aandacht.

— De keizer heeft aan kapitein Delvigne, den eersten uitvinder der juistheidswapenen, een jaargeld van 6000 fr. toegelegd.

— Als een bewijs, hoezeer de waarde der eigendommen alhier na een tijdvak van 70 jaren is gerezen, wordt het volgende medegedeeld: Onder het directoire werd een hôtel in de rue Caumartin verkocht voor 80,000 fr.; onder de restauratie gold het bij openbare veiling 500,000 en dezer dagen is dit zelfde hôtel overgegaan in andere handen, tegen betaling van 2,500,000 fr.

— Op 2 dezer is nabij Camaret verongelukt het Ned. schip *Maria Elisabeth Margaretha*, kapt. Bauditz, van Cardiff met eene lading steenkolen naar Singapore bestemd. 11 personen van de bemanning, waaronder de kapitein, verloren daarbij het leven; de overigen, 15 in getal, werden gered en ondervonden van de inwoners van Camaret de treffendste blijken van deelneming. Omtrent deze schipbreuk wordt nog de volgende treffende bijzonderheid medegedeeld: Onder de opvarenden bevond zich een der zoons van den kapitein, een jongeling van 18 jaren. Nadat deze door zijn vader van boord was gezonden en, goed zwemmer als hij is, zich had gered, keerde hij naar het schip terug, om zijn vader, die niet zwemmen kon, zoo mogelijk te redden. De kapitein echter wilde het leven zijns zoons aan zulk eene wanhopige poging om hem te redden niet blootstellen en zond hem weder terug. Naauwelijks was de jonge Bauditz weder op het drooge, of het denkbeeld, dat zijn vader moest verdrinken, overmande hem en hij wierp zich weder in zee en trachtte, ten tweeden male, op het wrak teruggekeerd, zijn vader te overreden zich aan zijne krachten toe te vertrouwen. Maar de kapt. wilde daarvan niet hooren en beval zijnen zoon, nu met gezag, het zinkende wrak te verlaten. De zoon bereikte daarop weder het strand, en, zoo als gezegd is, vond de kapitein zijn graf in de golven.

SPANJE.

De overwinning door de Spaansche troepen op de Marokkanen onder de muren van Tetuan behaald heeft, gelijk te voorzien was, de overgave der stad ten gevolge gehad. De Spaansche opperbevelhebber deed den eisch dat zij zich binnen 24 uren moest overgeven, maar reeds spoedig kwam eene deputatie niet alleen de genade maar ook de bescherming der overwinnaars inroepen, aangezien de Mooren, de stad verloren ziende, begonnen hadden haar te plunderen. Eene afdeeling troepen drong daarop de stad binnen en werd met vreugde door de bevolking ontvangen. De broeders van den keizer hebben na den geleden nederlaag de vlugt genomen.

Te Madrid heerscht ten gevolge van deze overwinning eene buitengewone vreugde. De stad is luisterrijk verlicht geworden en er worden toebereidselen gemaakt om prachtige feesten te vieren. Ook in de provinciën is de geestdrift algemeen. H. M. heeft aan den maarschalk O'Donnell en aan het leger hare gelukwenschingen gerigt, wegens de behaalde zegepraal. De maarschalk is tevens door H. M. benoemd tot hertog van Tetuan en grande van Spanje en heeft het terrein, waarop de jongste overwinning is behaald, ten geschenke ontvangen.

ITALIE.

De Fransche troepen hier te lande zijn steeds marschvaardig, als wees voor eene tusschenkomst van den koning van Napels. Daarentegen is in het Venetiaansche de krijgswet afgekondigd.

— Te Nizza heeft dat publiek, dat op den avond van 3 Febr. in den schouwburg vereenigd was, een bewijs gegeven van afkeuring omtrent eene inlijving bij Frankrijk. Het Sardinische volkslied moest tot driemalen herhaald worden en werd met de kreten *leve de Koning! Italië boven!* beantwoord.

— Uit Rome wordt gemeld dat de Paus in zijn voorkomen eene diepe neerslagtigheid doet blijken. De laatste depêches, door den secretaris van het Fransche gezantschap aangebragt, moeten een diepen indruk op hem gemaakt hebben. Daarentegen had hij een brief van den graaf de Chambord ontvangen, over welks inhoud hij zeer te vreden scheen en die terstond door hem is beantwoord. Op de geheime staatsdrukkerij is men bezig met een gewigtig stuk; het is, meent men, eene bulle van excommunicatie tegen koning Victor Emmanuel, welke zou worden uitgevaardigd zoodra hij tot werkelijke vereeniging van de Romagna met Sardinië overging.

Men geloofde dat tegen het einde der loopende maand in de pauselijke Marken eene oproerige volksbeweging zou uitbreken. Een aantal Italiaanschgezinde ingezetenen van de Marken en van Umbrie zijn te Florence zamengekomen onder voorzitting van den graaf Campanello.

PRUISSEN.

BERLIJN, 7 Februarij.

Het op kosten des konings verschenen groote werk over Egyptische gedenkteekenen, uitgegeven door Lepsius, is thans voltooid. Voor 12 jaren begonnen, is het, in 6 afdeelingen, uitmakende 12 banden, verschenen en levert aan de wetenschappelijke wereld het resultaat van Lepsius' reis naar Egypte en Ethiopie, met voortreffelijke afbeeldingen en kaarten.

— In sommige staten van Zuid-Duitschland worden op nieuw een groot aantal paarden opgekocht, die voor Italië bestemd zijn. Sommige regeringen beginnen er reeds over te denken of het niet doelmatig zou zijn het verbod van den uitvoer van paarden op nieuw van kracht te verklaren.

— Uit Stokholm wordt gemeld dat de nabij Gothenburg staande groote katoenspinnerij is afgebrand. De schade berekende men op 36,000 rijksd.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 6 Februarij.

Men verzekert dat aan onze regering voor den afstand van Venetië reeds eene schadeloosstelling van 500 millioen fr. is geboden, welk aanbod echter van de hand is gewezen. Voortdurend wordt al het mogelijke in 't werk gesteld om hetgeen Oostenrijk nog in Italië bezit krachtdadig tegen elke aanranding te verdedigen.

— De *Wien. Zeit.* berigt dat er te Pesth ongeregeldheden hebben plaats gehad. Bij gelegenheid van een gemaskerd bal in den schouwburg aldaar werd door een deel der aanwezigen met onstuimigheid verlangd dat de nationale Rakóczy-marsch zou worden gespeeld. De weigering daarvan had

baldadigheden ten gevolge; drie werklieden van eene machine-fabriek werden in hechtenis genomen. De menigte vorderde hunne vrijlating. Door tusschenkomst van eenige militairen werd de rust, zonder dat het gebruik van wapenen noodig was, hersteld, en het bal had verder ongestoord voortgang. Genoemd blad zegt uitdrukkelijk dat de studenten aan dit voorval vreemd zijn gebleven.

— De minister van eeredienst heeft de evang. super-intendenten van Hongarije opgeroepen om zich onderling tegen 15 Febr. in vertrouwelijke zamenspreking te verstaan omtrent hunne wenschen, om die nog voor de zamenroeping der synode officieel te kunnen behandelen.

— De *Neue Munch. Ztg.* meldt dat de heer Camerini, burgemeester te Ferrara, bij uiterste wilsbeschikking aan onzen keizer 60 millioen fr. heeft vermaakt.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROGRAMMA CERTAMINIS LITERARII,
A RECTORE ET SENATU ACADEMIAE LUGDUNO-BATAVAE
DIE VIII MENSIS FEBRUARII ANNI MDCCCLX INDICTI.

Ex Regis Augustissimi GUILIELMI III liberalitate et munificentia, Rector et Senatus Academiae Lugduno-Batavae omnes Academiarum huius Regni cives et Athenaeorum alumnos in proximum annum ad certamen literarium invitant, et quaestiones a singulis Ordinibus Academicis positas promulgant hasce:

AB ORDINE MEDICORUM.

Praemissa brevi et accurata tum articulorum tum quibus ossa obediunt musculorum descriptione, inquiratur in mechanismum motuum tam manus quam digitorum.

Quam quaestionem, in gratiam eorum, qui responsuri patrio sermone utentur, his verbis indicari posse censuit Ordo:

Men verlangt een onderzoek naar den aard der bewegingen, waarvoor de menschelijke hand en de vingers vatbaar zijn, overeenkomstig het maaksel der daartoe behoorende gewrichten en spieren.

AB ORDINE JURIDICO.

I. *Quid inter bellum terrestre et maritimum interest Jure Gentium Europaeo?*

II. *Disquisitio historica de usu et auctoritate Juris Feudalis Longobardici in patria nostra.*

Ad hanc quaestionem etiam vernaculo sermone respondere licet.

AB ORDINE THEOLOGICO.

Exponatur, quid de authentia orationum PAULI, *quae in* Actis Apostolorum *leguntur, doceat earum comparatio cum ejusdem Epistolis.*

AB ORDINE DISCIPLINARUM MATHEMATICARUM ET PHYSICARUM.

I. *Quaeritur enumeratio et descriptio Piscium aquae dulcis, qui in Neerlandia inveniuntur.*

Qui ad hanc quaestionem respondere cupiunt probe annotare debent, quasnam species ipsi viderint. Addantur speciebus non tantum nomina systematica, sed etiam vulgaria, quibus a piscatoribus, variis patriae locis, distingui solent. Praeter notissima LINNAEI et CUVIERII opera, consulendi etiam sunt libri, qui de Piscibus Angliae, Belgii et Austriae a viris meritissimis YARRELL, DE SELYS-LONGCHAMPS, HECKEL et KNER editi sunt. Diagnoses specierum ad normam LINNAEI latino sermone exponantur; in uberiori descriptione auctor, si ipsi magis placet, etiam belgico sermone uti poterit.

II. *Quaeritur expositio critica variarum methodorum, quibus usi sunt Physici ad definiendam velocitatem, qua electricitas in corporibus propagatur.*

Ad hanc quaestionem etiam patrio sermone respondere licet.

AB ORDINE PHILOSOPHIAE THEORETICAE ET LITERARUM HUMANIORUM.

I. *Ex Atticis Oratoribus et Poëtis comicis, quibus Plautus Terentiusque addantur, Atheniensium ingenium et mores, quales in vita privata conspiciuntur, accurate et eleganter describantur.*

II. *Disquisitio critica de significatione et origine terminationum, in quas exeunt nomina urbium et pagorum in patria nostra.*

(*Kritisch onderzoek naar de beteekenis en den oorsprong van de naamsuitgangen der steden en dorpen in ons vaderland*).

Ad hanc quaestionem patrio sermone erit respondendum.

Commentationes, latina oratione conscribendae, nisi diserte patrii sermonis usus praescriptus aut concessus est, et aliena manu describendae, ante diem I m. Decembris huius anni mittuntor ad Virum Clarissimum SIMONEM VISSERING, Academiae Actuarium. Singulae lemmate inscribuntor adiunguntorque schedulae obsignatae, scriptorum nomina et praenomina integra continentes, eodemque lemmate extrinsecus distinctae.

Ordinum de Commentationibus iudicia pronuntiabuntur, optimarumque commentationum scriptoribus, disquisitione ante instituta, praemia tribuentur ipso die Academiae natali a. MDCCCLXI.

STADS-BERIGTEN.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEYDEN, —

Gezien de adressen: 1°. van IZAÄK en DIRK FASSEUR, wonende alhier, houdende verzoek om nabij hunne woningen, op den open grond der zoogenaamde Paradijspoort in de Bouwelouwesteeg, ter plaatse waar vroeger gestaan hebben de percelen, geteekend Wijk VI. N°. 840 *c* en *d*, *mest* te mogen *nederleggen* en *bewaren*; en 2°. van PIETER GESTMAN, smid, en JAN KLOK, zadelmaker, beiden wonende binnen deze gemeente, waarbij zij vergunning vragen tot het *houden* en *mesten* van een of twee *varkens*; de eerste in een pakhuis in de St. Aagtenstraat, geteekend Wijk V. N°. 97; de tweede op eene opene plaats achter zijn huis in de St. Aagtenstraat, geteekend Wijk V. N°. 100.

Gelet op het Koninklijk besluit van den 31sten Januarij 1824 (*Staatsblad* n°. 19);

Doen te weten, dat tot het hooren der eigenaars en bewoners van de naastbijgelegene en belendende panden, ten opzigte der informatiën *de Commodo et Incommodo*, door Burgemeester en Wethouders zal worden gevaceerd op het Raadhuis dezer Gemeente, op Maandag den 13den Februarij aanst., des voormiddags ten 11 ure; zullende de belanghebbenden verpligt zijn, hunne bezwaren tegen die verzoeken op dien tijd in te brengen, terwijl, bij verzuim daarvan, zij gehouden zullen worden zich tegen de inwilliging dier verzoeken niet te hebben verzet.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
D. TIEBOEL SIEGENBEEK, Burgemeester.
v. PUTTKAMMER, Secretaris.

LEYDEN, 9 Februarij 1860.

Burgerlijke Stand.

Van den 2 tot en met den 8 Februarij 1860.

BEVALLEN: A. Mooten, geb. Arkeveld, D. driel. — C. Filippo, geb. Terdu, D. — S. E. Hoppenbrouwer, geb. Aniba, Z. — J. Chrispijn, Z. — J. C. Fasseur, geb. van Polanen, D. levenl. — M. Dingjan, D. — J. de Graaff, geb. Hommers, D. — A. Onnekink, geb. van der Mark, Z. levenl. — F. Vinkestein, geb. Trel, Z. — A. Span, D. levenl. — M. Roos, geb. Tegelaar, D. — C. van Rossum du Chattel, geb. van der Heyden, Z. — G. van Duuren, geb. Schregel, Z. — M. C. Wijnbeek, geb. de Klerk, Z. — M. van Brakel, geb. Neuteboom, Z. — J. Blom, geb. Sefour, Z. — C. P. Sjardyn, geb. Schild, D. — W. M. Biesot, D. — J. E. Etienne, geb. Scherjon, D. levenl. — T. Plaizier, geb. Gressi, Z. — M. Flaman, geb. Verhaaff, D. — C. Ramak, geb. Aalberse, Z. — C. Verstraaten, geb. Slegtenhorst, Z. — G. Verbiest, geb. Vilders, Z. — A. Hakkaart, geb. Redel, Z. — C. Wijsman, D. — J. van der Klein, geb. Stouten, D. — J. Veldhuyzen, geb. van Rooyen, Z. — M. H. van der Stok, geb. Dorsman, D.

GEHUWD: J. Stekelorum, Wedr. en D. Vroom, Wede. — A. J. van der Putten, Wedr. en S. Spek, Jd. — D. Dubbelaar, Jm. en J. van der Mey, Jd. — J. C. Brune, Jm. en M. Mulder, Jd. — S. van der Kamp, Jm. en J. van der Reyden, Jd. — C. Roelandse, Wedr. en M. M. Meulendijk, Jd. — G. Tijken, Jm. en G. T. Wanna, Jd.

OVERLEDEN: M. Overdijk, 53 j. — W. F. Benning, 61 j. — F. L. Fortrie, Z., 3 w. — C. E. Ederzeel, geb. Bodry, 55 j. — J. van Duyn, geb. van der Wiel, 57, j. — Lidia Jaca de Tombe, 19 j. — J. J. Horsman, D., 3 j. en 10 m. — P. W. Kerkvliet, Z., 5 j. en 3 m. — D. A. de Bruin, Z., bijna 8 j. — Ma van Riet, 27 j. — L. Zuydplein Schelts, geb. Bos, 86 j. — P. van der Reek, 49 j. — C. P. Oligier, D., 5 j. en 8 m.

Ten behoeve van ALIDA ARKEVELD, huisvrouw van JACOB MOOTE, en hare 3 kinderen zijn bij den ondergeteekende de volgende giften ontvangen, als: Van den heer W. *f* 2.50; Mej. E. *f* 1.— en eenige kleedingstukken; eenige dames *f* 2.50; de heer G. *f* 1.—; onder Lett. I. *f* 2.50; onbekende *f* 1.—; Lett. H. *f* 6.—; de heer S. *f* 1.—; mej. H. *f* 0.50; de heer H. 10 rijstkaartjes; N. N. *f* 2.—; de heer v. d. H. *f* 2.50; de heer P. *f* 0.50; te zamen *f* 23.—.

Dankbaar voor de gezonden giften, verklaart de ondergeteekende zich nog steeds bereid tot het ontvangen van liefdegaven, welke edele menschenvrienden ten behoeve van dit gezin willen afzonderen, en zal men deze ook behalve bij den Uitgever dezer Courant kunnen doen toekomen bij den Wel-Eerwaarden Zeer Geleerden Heer Ds. KUENEN.

S. MAC ANDRESON,
LEYDEN, 9 Februarij 1860. Heel- en Verloskundige.

Aan het Bureau dezer Courant is nog *voor vrouw Moote, wegens de drielingen*, ontvangen *f* 1.—.

De bijzondere liefdadigheid laat zich niet onbetuigd ten gevalle van het huisgezin van J. MOOTE, dat door de geboorte van drielingen hulp behoeft. Er is evenwel een huisgezin, dat niet minder bezwaard is door de geboorte van tweelingen, en zeker op gelijke ondersteuning aanspraak heeft. Mogt aan J. LAURIER, opperman, in de Haverstraat, Wijk III, N°. 1[illegible] eenige tegemoetkoming geschonken worden, 't zou even goed besteed zijn. Misschien zou één der Hervormde Predikanten wel bereid zijn, om zich met de taak te belasten, die door eene verstandige liefdadigheid wordt aanbevolen, om te ontvangen, wat men voor dat huisgezin over heeft en dat, waarop het vooral aankomt zoo te besteden, dat niet later zulke hoog beweldadige huisgezinnen in ongelukkiger toestand verkeeren dan voorheen.

X. Y. Z.

ADVERTENTIEN.

VASTEN-AVOND BAL,

in het Koffijhuis EIGENZORG,

op Zondag den 12 Februarij 's avonds ten 8 ure.

Entrée voor een Heer met of zonder Dames 75 Cents.

Bestuurderen van het Genootschap: *MATHESIS SCIENTIARUM GENITRIX*, verwittigen bij deze de belanghebbenden, dat tot de **gewone Voorjaarstoelating van Leerlingen** zal gevaceerd worden Maandag en Vrijdag den 13^{den} en 17^{den} Februarij e. k., des avonds van 6—8 ure, in het Locaal op de Pieterskerkgracht.

Bestuurderen brengen nog ter kennisse, dat, aangezien het bij de laatstgehouden inschrijving gebleken is, dat vele jongelingen zich hebben aangemeld na den beschreven tijd en om bijzondere redenen toen nog zijn aangenomen, dit nu niet meer zal geschieden.

Namens Bestuurderen voornoemd,
LEIDEN, 8 Februarij 1860. H. J. GIEZEN, *Secretaris.*

Bij Kon. besluit van 29 Januarij ll., N°. 47, zijn aan de **Inrigting voor Normaallessen** te *'s Gravenhage* en aan de **Vormschool voor jeugdige Onderwijzers** te *Rotterdam*, verbonden, aan elk dier Inrigtingen, **ZES RIJKSBEURZEN**, tot een bedrag van *f* 250 's jaars.

Zij, die voor het genot dier Beurzen, aan te vangen met 15 *Maart e. k.*, verlangen in aanmerking te komen, worden verzocht zich *vóór* 20 *Februarij e. k.*, met eigenhandig geschreven Brieven, *franco* aan te melden bij den Ondergeteekende, te *'s Gravenhage*, met duidelijke opgaaf van Naam, Woonplaats, Ouderdom en Namen der Ouders of Voogden.

Vereischten zijn:

Woonplaats in de Provincie *Zuidholland*.

Ouderdom van minstens veertien, doch beneden de achttien jaren.

Bepaald voornemen om tot Onderwijzer te worden opgeleid.

Kennis der eerste beginselen van de hoofdvakken bij het Lager Onderwijs.

Na 20 *Februarij* zal, op nader te bepalen dag en plaats, van de alsdan op te roepen **Sollicitanten Examen**, worden afgenomen, en de toewijzing der Rijksbeurzen plaats hebben, waarvan het bedrag onder toezigt van den Prov. Inspecteur en den Districts-Schoolopziener bestemd is, om aan de Jongelieden Inwoning met Kost en andere Benoodigdheden te bezorgen.

De Theoretische Lessen worden allen *gratis* verstrekt, terwijl evenzoo de Practische opleiding plaats vindt in verschillende openbare Scholen der beide Gemeenten, waar de Kweekelingen werkzaam zullen zijn.

De Prov. Inspecteur van het Lager Onderwijs in Zuidholland,
H. J. VAN DER HEIM.

Men vraagt hier ter Stede in eene fatsoenlijke Affaire een **JONG MENSCH**, die goed Schrijven en Rekenen kan, tot bijhouding van het Boek, maar ook tevens om behulpzaam te zijn in de Zaak. Aanmeldingen zich met *franco* brieven onder Letter **L.** aan het Bureau dezer Courant.

Wordt gevraagd een **Commissionnair**, ongehuwd, in het Logement *de Zon*, tegen genot van Kost, Inwoning en Salaris. De geschiktheid tot *Tafel bedienen* zal aanbeveling zijn.

De betrekking van **eersten Pletter** ter Drukkerij van de Ondergeteekenden is vacant; allen, die ter vervulling daarvan in aanmerking kunnen en willen komen, vervoegen zich *in persoon* vóór den 12^{den} Februarij 1860, 's middags ten 12 uur, ten Kantore van

Dr. BREUK & SMITS.

De plotselijke weersveranderingen die bij ons zoo gewoon zijn veroorzaken veel gevatte Koude, de grond van bijna alle Rhumatiek die heillooze kwaal welke in ons land zooveel lijders telt en waartegen tot heden zooveel raad en zoo weinig baat bestond. Tijdig aangewend is echter het nu reeds alom zoo gunstig bekende heilmiddel van Abshaubbin de **Anti-rhumatische Watten** een onfeilbaar geneesmiddel tegen de zoo lastige als moeijelijk te verdelgen Rhumatiek.

Ieder die slechts bij zulke weêrsverandering op zijne hoede is, door terstond de gevoelige plaatsen van zijn ligchaam met deze Watten te beleggen zal zich in de gunstigste uitkomsten verheugen! Geen ander middel dat tot heden bekend geworden is, is zoo proefhoudend; de duizenden die door dit even eenvoudig als goedkoop middel zijn geholpen, het groot aantal getuigschriften van herstelde rhumatiek-lijders, zijn er de beste bewijzen voor. Men lette er slechts op dat men de echte Watten bekome, door ze alleen te koopen in de bekende Depots, waarvan hieronder eenige zijn opgenoemd, terwijl ieder pakje in blaauw papier is gewikkeld, voorzien van de gebruiksaanwijzing en onderteekend door

A. BREETVELT Az.

A. van Hoof, Leyden, Haarsmansteeg, bij de Vischmarkt.
N. J. Sanders Gz., Leyden, Haarlemmerstraat.
J. H. Keller, Rotterdam W. Wagestr.
A. Reynardt, » Hoogstraat bij de Oostpoort.
C. B. Verheul, Oudewater.
J. J. Vollaerts, Woerden.
Iserief & Comp., 's Hage, Veenestraat, in de Prijslijst.
Wouter Pleysier, Vlaardingen.
D. Been, Brielle.
W. Bares, Gorinchem.
A. B. Lived, Dordrecht.
P. Kouwenhoven, Oud-Beijerland.
A. van Wassenaar, Delfshaven.
W. A. Hoek, Schiedam, Hoogstraat.
Mej. de Wed. Bosman, Gouda.
Gebr. Kamling, Gouda.
A. de Vink Jr., Boskoop.
Gebr. Kamling, Alphen.
L. J. B. Gribbling, Maassluis.
F. W. den Uil, Schoonhoven.
E. van Manquen, Hillegom.
A. K. Beausar, Sommelsdijk.
L. den Ouden, Soetermeer.
Wed. Boon, Leidschendam.
A. Bots, Nieuwkoop.
L. Sakkers, Vianen.
W. J. van Gameren, Leerdam.
Mej. de Wed. C. v. d. Meer, Noordwijk.
W. Ligthelm, Voorburg.
J. Knol, Haarlemmermeer.

Op voordeelige voorwaarden wordt in de nabijheid dezer Stad *in huur* aangeboden: Een **Woonhuis** met twee Vertrekken en Schuurtje, benevens een stukje beteelbaren Grond, zeer geschikt voor een TUINIER of WARMOEZIER. Belanghebbenden gelieven zich te adresseeren met brieven onder Letter **A.** bij den Boekhandelaar D. J. COUVÉE, op de Mare.

DOOR VERTREK NAAR ELDERS

wordt met 1 April of eerder *te Huur* aangeboden op eenen goeden stand een **Huis**, zeer geschikt voor Winkel en tevens ingerigt om een Heer te houden. Nadere informatiën zijn te bekomen in den Boekhandel en Leesinrigting van M. J. WITMANS, hoek Pieterskerkstraat.

OPENBARE VERKOOPING,

in het *Heeren-Logement* aan den Burg te *Leyden*, op Zaturdag den 18^{den} Februarij 1860 bij opbod en op Zaturdag den 25sten Februarij 1860 bij afslag, van:

Een hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS EN ERVE, staande en gelegen te *Leyden*, aan de zuidzijde van de Hoogewoerd, aan den hoek van en strekkende langs de Bolwerkstraat, waarin hetzelve een uitgang heeft, voorzien van vijf zoo Boven- als Benedenkamers, allen behangen, en meest van Stookplaatsen voorzien, alsmede van verschillende gemakken, voorts marmeren Gang, Droog- en Turfzolder, Keuken, Kelder, Regen- en Putwaterspomp en ruime Binnenplaats, geteekend Wijk III. N°. 294 en 294^{rood}, bekend op den perceelsgewijzen Kadastralen Legger der Gemeente *Leyden*, onder Sectie D. N°. 922, ter grootte van 1 roede en 32 ellen.

Verhuurd tot 1 Mei 1861 voor *f* 208.— in het jaar.

Aangeslagen in de Grondlasten over 1859, tot . . . *f* 27.18.

Te bezigtigen des Woensdags en Zaturdags, van des morgens elf tot des middags ten twee ure, mits vooraf bij de bewoners belet vragende.

Nadere informatiën zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris A. J. RYSHOUWER, residerende te *Soeterwoude* nabij het Leyderdorpsche Hek, bij wien tusschen de veiling en afslag verhoogingen zullen worden aangenomen, tegen genot van *één vijfde* van iedere verhooging.

VERKOOPING IN DE STADS-BANK VAN LEENING TE LEYDEN,

op Dingsdag den 14^{den} Februarij 1860, des Voormiddags ten 10 ure, van **Verstane Panden**, zoo van Juweelen, Goud, Zilver en Horologiën, als van Wollen, Linnen en andere, zoo gemaakte als ongemaakte **Goederen**, beleend in de maand October 1858.

Zijnde daags vóór den Verkoopdag, des Voormiddags van 10 tot des Namiddags ten 2 ure, voor een ieder te zien.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

WOENSDAG 8 Februarij.

			Laagste koers	Hoogste koers	Gebleven
NEDERLAND Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$	pCt.	$64\frac{9}{16}$	$64\frac{5}{8}$	$64\frac{9}{16}$
Dito Certificaten	» 3	»	$75\frac{5}{8}$	$75\frac{3}{4}$	$75\frac{5}{8}$
Dito dito	» 4	»	$98\frac{1}{2}$	—	—
Amortisatie Syndicaat	» $3\frac{1}{2}$	»	—	—	—
Handelmaatschappij	» $4\frac{1}{2}$	»	$125\frac{1}{2}$	$125\frac{3}{4}$	$125\frac{1}{2}$
O. I. Leening	» 4	»	—	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	» $4\frac{1}{2}$	»	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	» $4\frac{1}{2}$	»	—	—	—
BELGIE,	» $2\frac{1}{2}$	»	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	» $2\frac{1}{2}$	»	$51\frac{3}{4}$	—	—
Dito dito	» $4\frac{1}{2}$	»	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	» 3	»	—	—	—
Dito dito	» $4\frac{1}{2}$	»	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	» $1\frac{1}{4}$	»	33	$33\frac{1}{4}$	$33\frac{1}{16}$
Dito Obligatiën	» 3	»	$44\frac{3}{16}$	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3	»	$42\frac{15}{16}$	$43\frac{1}{4}$	$43\frac{1}{16}$
Bewijzen Coupons			—	—	—
PORTUGAL, te Londen	» 3	»	$43\frac{3}{16}$	$43\frac{1}{4}$	$43\frac{3}{16}$
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5	»	$104\frac{1}{4}$	$104\frac{1}{2}$	$104\frac{1}{4}$
Dito dito 1828 en 1829	» 5	»	103	$103\frac{1}{4}$	—
Certif. bij dito 1831 en 1833	» 5	»	$84\frac{1}{4}$	—	—
Dito 1840	» 4	»	$79\frac{1}{2}$	—	—
Dito bij STIEGLITZ & C°.	» 4	»	$79\frac{1}{2}$	—	—
Dito dito Nieuwe	» 4	»	—	—	—
Inschrijving in Assign.	» 6	»	$61\frac{5}{8}$	—	—
Certificaten van dito	» 6	»	$62\frac{3}{8}$	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500	*f*	$157\frac{3}{4}$	—	—
Dito Obligatiën	» 4	pCt.	$77\frac{1}{16}$	—	—
PRUISSEN, Obl. te Londen	à $4\frac{1}{2}$	»	—	—	—
OOSTENRIJK, W. B bij Goll.	» 5	»	—	—	—
Dito	» 4	»	—	—	—
Dito Metall.	» 5	»	$46\frac{7}{8}$	$47\frac{3}{8}$	$47\frac{3}{8}$
Dito Nieuwe	» 5	»	$68\frac{1}{2}$	$68\frac{5}{8}$	$68\frac{1}{2}$
Dito 1847	» $2\frac{1}{2}$	»	$25\frac{3}{4}$	$26\frac{1}{8}$	$25\frac{3}{4}$
BRAZILIE, 1824 100 £	» 5	»	99	—	—
SARDINIE,	» 5	»	—	—	—
PERU, Geldleening 1824	» $4\frac{1}{2}$	»	—	—	—
VENEZUELA, Obligatiën 6 pCt. na	» 5	»	$25\frac{7}{16}$	$25\frac{5}{8}$	—
GRENADA, Obligatiën	» $3\frac{1}{2}$	»	$14\frac{3}{8}$	$14\frac{9}{16}$	$14\frac{3}{8}$
MEXICO, Obligatiën 1851	» 3	»	$20\frac{3}{16}$	—	—
N.-AMERIKA, Bankactiën			—	—	—

Grieken 4.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt. Prolongatie $2\frac{1}{2}$ pCt. Wissel-Disconto 3.

De Wisselkoers der Gouden Tienguldenstukken is *f* 9.60 à 9.70.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. C. DRABBE.